

Přídavná jména slovesná zakončená na –icí a -ící

Autor: Mgr. Vladimíra Barboříková

Datum (období) tvorby: duben 2013

Ročník: devátý

**Vzdělávací oblast: jazyk český – jazykové vyučování – tvarosloví – odvozování
tvarů přídavných jmen slovesných v návaznosti na přechodníky**

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Anotace:

- Žáci se seznámí s principem vytváření tvarů přídavných jmen slovesných odvozených z tvarů přechodníků a učí se odlišit význam přídavných jmen dějových a účelových
- Modul je vhodný pro individuální i skupinovou práci

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Tvoření přídavných jmen slovesných

Některá příd.jména slovesná se tvoří od
přechodníků koncovkou **-Í**

Skloňují se tedy podle vzoru jarní

Př.: nesoucí, dělající, kupující, spící, letící, nastupující,
končící, volající, hledající, řvoucí, jedoucí, píšící,
smějící se, scházející se

napadnuvší, naleznuvší, položivší, vsednuvší,
obléknuvší, nastoupivší, vyběhnuvší, nakreslivší,
nakoupivší

Pozor na dvojice podobných, ale významově jiných příd.jmen !!

- **Příd. jména slovesná dějová** (jsou tvořena z přechodníků a vyjadřují děj) **mají -í**
- Muž řídící auto se nebral telefon. (muž řídí auto)
- Eva pečlivě čisticí stůl se usmála. (Eva čistila stůl)
- Zahradník kropící nádherné květiny je kontroloval. (zahradník je kropil)

Příd. jména účelová mají -i

účel:

Muž pevně uchopil řídící páku.

(páku k řízení)

Maminka používá čisticí prostředky.

(prostředky k čištění)

Karlík rozbil kropící konvičku.

(konvičku ke kropení)

Doplň správné tvary příd. jmen:

- **Tatínek (vodit)děti do školy byl ostražitý.**
- **Marta (balit).....dárek pro maminku dělala tajnosti.**
- **Mezi (honit) psy patří i chrti.**
- **Skupina dětí (nastupovat) do vlaku se chovala neukázněně.**
- **Koupila jsem (balit) papír.**
- **Muž (holit) se žiletkou se poranil.**
- **O mužích (hasit) s nasazením vlastního života požár se psalo v novinách.**
- **Stav pacienta s (šetřit) dietou se zlepšoval.**
- **Byl jsem zaujat ženami (žehlit) plátno.**
- **Špatným zacházením se pokřivil (péct)plech.**
- **Na (žehlit) prkně to budeš mít hned.**
- **Dětem (honit) se v kruhu docházel dech.**
- **Před třídou je upevněn (hasit) přístroj.**
- **Tatínkovi si koupil nový (holit) strojek.**
- **Cukrářka (péct) dort si chystala ozdoby.**
- **Slepečtí (vodit) psi nejsou levná záležitost.**

Řešení:

Tatínek (vodit) **vodící** děti do školy byl ostražitý.

Marta (balit) **balící** dárek pro maminku dělala tajnosti.

Mezi (honit) **honicí** psy patří i chrti.

Skupina dětí (nastupovat) **nastupujících** do vlaku se chovala neukázněně.

Koupila jsem (balit) **balící** papír.

Muž (holit) **holící** se žiletkou se poranil.

O mužích (hasit) **hasících** s nasazením vlastního života požár se psalo v novinách.

Stav pacienta s (šetřit) **šetřící** dietou se zlepšoval.

Byl jsem zaujat ženami (žehlit) **žehlicími** plátno.

Špatným zacházením se pokřivil (péct) **pečící** plech.

Na (žehlit) **žehlicím** prkně to budeš mít hned.

Dětem (honit) **honicím** se v kruhu docházel dech.

Před třídou je upevněn (hasit) **hasící** přístroj.

Dědeček si koupil nový (holit) **holicí** strojek.

Cukrářka (péct) **pečící** dort si chystala ozdoby.

Slepečtí (vodit) **vodicí** psi nejsou levná záležitost.

Zdroje:

- <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=420>
- <http://www.mojecestina.cz/article/2011122103-pridavna-jmena-zakoncena-na-ici-a-ici>